

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

**Analýzy agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až září 2007 a 2008**

Zpracovala: Ing. Karina Pohlová

Předání databáze z MZe ČR do ÚZEI: 5. 11. 2008

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 30. 11. 2008

Přehled použitých zkratk

BG + RO	Bulharsko a Rumunsko
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
OSVTE	Ostatní státy s vyspělou tržní ekonomikou: Andorra, Austrálie, Faerské ostrovy, Gibraltar, Grónsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Nový Zéland, San Marino, Spojené státy, Turecko, Svatý stolec
RZ	Rozvojové země
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán

Metodická poznámka

Data o agrárním zahraničním obchodu ČR byla získána prostřednictvím webové aplikace „Databáze zahraničního obchodu“ na stránkách ČSÚ, nikoli „Intranetového prohlížeče databází – Celní statistika“ spravovaného MZe, který není aktualizován a poskytuje zkreslené údaje. „Databáze zahraničního obchodu“ ČSÚ poskytuje informace o dovozech a vývozech agrárního zboží v kg, případně dalších měrných jednotkách, pouze na úrovni osmimístných položek KN, tudíž tato zpráva neobsahuje na rozdíl od minulých prací žádné údaje o dovozu a vývozu zboží v hmotnostním vyjádření a průměrných kilogramových cenách.

Důležitou metodickou změnou je v této zprávě sledování dovozu podle země původu, nikoliv země odeslání, neboť aplikace ČSÚ toto hledisko neumožňuje. V aplikaci ČSÚ jsou dále omezené možnosti vyhledávání dovozu a vývozu v rámci jednotlivých teritoriálních skupin. Vypuštěny byly proto z této zprávy skupiny zemí EURO-MED, ACP a MERCOSUR a namísto nich je zde uvedena skupina rozvojových zemí.

V databázi ČSÚ jsou k dispozici „dopočtené“ údaje do úrovně HS 2 (tj. kapitol KN), tudíž hodnoty dovozu a vývozu v podrobnějším komoditním členění (HS 4) nejsou úplné. Hodnota dovozu i vývozu je statistickou hodnotou (viz metodika na stránkách ČSÚ), nikoliv cenou obchodní parity.

1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

V září 2008 se hodnota AZO ČR v porovnání se stejným měsícem roku 2007 zvýšila o 1 341,1 mil. Kč, tj. 6,8 %. Z toho přírůstek vývozu představoval 1 075,7 mil. Kč (tj. 12,1 %) a přírůstek dovozu 265,4 mil. Kč (tj. 2,5 %). Vzhledem k vyšší dynamice nárůstu vývozu se zlepšil schodek bilance českého AZO o 810,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 7,8 p. b. na 90,2 %.

Hodnota obratu AZO ČR v období ledna až září 2008 se meziročně zvýšila o 10 692,2 mil. Kč, tj. 6,6 %. Hodnota českého agrárního vývozu v této době vzrostla o 9 555,7 mil. Kč (tj. o 13,8 %), zatímco hodnota dovozu se zvýšila mnohem menší měrou o 1 136,5 mil. Kč (tj. pouhých 1,2 %). V důsledku tohoto vývoje se snížila pasivní bilance AZO ČR o 8 419,2 mil. Kč na 16 070,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl ze 73,9 % na 83,1 %.

V lednu až září 2008 směřovalo 92 % agrárního zboží z ČR do EU 27 (ve stejném období předchozího roku činil tento podíl o 1 p. b. méně). Z toho 45,4 % bylo exportováno do EU 15, 44,3 % do EU 10 a 2,3 % do nejnovějších členských zemí EU - Bulharska a Rumunska. V meziročním porovnání můžeme v lednu až září 2008 pozorovat mírný nárůst podílů EU 15 a EU 10 na úkor Bulharska a Rumunska. Nejvýznamnějšími odběrateli zemědělsko-potravinářského zboží z ČR byli v prvních třech čtvrtletích roku 2008 s podíly 26,5 % Slovensko, s 21,1 % Německo, s 11,6 % Polsko, s 6,9 % Itálie a s 5 % Rakousko. V rámci třetích zemí byly významnější destinací s podílem 3 % (stejně jako v lednu až září 2007) na celkovém českém agrárním exportu státy SNS (zejména Rusko). RZ zaujímaly ve stejné době v českém agrárním vývozu 1,4 % a meziročně se tento podíl zřetelně snížil (o 1,9 p. b.).

V českém agrárním dovozu zaujímala EU 27 v prvních třech čtvrtletích roku 2008 84,3 %, přičemž v meziročním porovnání došlo k nepatrnému poklesu tohoto podílu. Hlavními dodavateli agrárního zboží byli stejně jako v předchozích letech Německo (23,2 %), Polsko (12,9 %), Slovensko (8,8 %), Nizozemsko (7,4 %) a Itálie (6,2 %). Značný podíl na českém agrárním dovozu měly dále jako skupina RZ (8,2 %) a meziročně došlo ke zvýšení jejich zastoupení o 0,7 p. b. Stabilně mají z třetích zemí významnou pozici v českém agrárním dovozu OSVTE (v lednu až září 2008 činil jejich podíl 3,4 %).

K meziročnímu zlepšení pasivní bilance AZO ČR v lednu až září 2008 největší měrou přispěly nárůst bilančního aktiva v agrárním obchodě se Slovenskem (o 3 053,7 mil. Kč) a pokles bilančního pasíva v obchodě s Itálií (o 2 880,9 mil. Kč), Polskem (o 2 135,2 mil. Kč), Rakouskem (o 620,2 mil. Kč) a Maďarskem (o 570,7 mil. Kč). Naopak schodek bilance v agrárním obchodě s Nizozemskem se ve stejné době meziročně zvýšil (o 374 mil. Kč).

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 27

Hodnota obratu agrárního obchodu ČR s EU 27 se zvýšila v září 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 o 1 225,8 mil. Kč, tj. 7 %. Zatímco nárůst vývozu činil 1 057,6 mil. Kč, tj. 12,9 %, dovoz vzrostl meziročně o pouhých 1,8 %, což představovalo 168,3 mil. Kč. Pasivní bilance agrárního obchodu ČR s EU 27 se snížila o 889,3 mil. Kč (bilanční schodek s EU 15 vzrostl meziročně o 58,9 mil. Kč a bilanční přebytek s EU 10 zvýšil o 1 004,9 mil. Kč) a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 9,7 p. b. na téměř 100 %.

V období ledna až září 2008 došlo v meziročním porovnání k nárůstu obratu agrárního obchodu ČR s EU 27 o 9 851 mil. Kč, tj. 6,9 %. Hodnota vývozu vzrostla ve stejné době o 9 452,4 mil. Kč, tj. 15 %, zatímco hodnota dovozu se téměř nezměnila (nárůst o 398,7 mil. Kč, tj. pouhých 0,5 %). V důsledku toho došlo v českém obchodě s EU 27 k výraznému zlepšení bilančního schodku o 9 053,7 mil. Kč (s EU 15 se pasivní bilance obchodu meziročně snížila o 3 152,5 mil. Kč a v obchodě s EU 10 se zvýšilo aktivum bilance o 6 012,4 mil. Kč) a nárůstu stupně krytí dovozu vývozem z cca 80 % na přibližně 90 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 27 v lednu – září 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
0401	Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	6,9
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo náhražek	6,5
1001	Pšenice a souřež	4,8
1205	Semena řepky olejky i drcená	4,0
1806	Čokoláda a ost. potravinářské přípravky kakaem	3,8
2203	Pivo ze sladu	3,7
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	3,6
2106	Přípravky potravinové jiné	3,2
2202	Slazená voda, minerální vody a sodovky, ne šťávy	3,0
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,0
1704	Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)	2,9
1107	Slad i pražený	2,7
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité a hořčice	2,6
1701	Cukr třtinový, řepný a sacharóza chemicky čistá	2,2
0403	Podmáslí, mléko a smetana kyselá, jogurt, kefir	2,2
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neupravené	2,0
0102	Dobytěk hovězí živý	1,9
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	1,9

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	7,1
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	4,8
0406	Sýry a tvaroh	4,5
1806	Čokoláda a ost. potravinářské přípravky s kakaem	4,2
2106	Přípravky potravinové jiné	4,0
2304	Pokrutiny a odpad po extrahování sojového oleje	3,6
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,3
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,6
2202	Slazená voda, minerální vody a sodovky, ne šťávy	2,2
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	1,9
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	1,7
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	1,7
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,7
0401	Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	1,4
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	1,4
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	1,4
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	1,4
0602	Rostliny živé ostatní, řízky, rouby, podhoubí	1,4

2.2 ESVO

Obrat AZO ČR se státy ESVO se v září 2008 meziročně snížil o 6,8 mil. Kč, tj. 4,3 %. Příčinou byl pokles českého dovozu z ESVO o 9,1 mil. Kč (tj. 9,5 %), neboť vývoz ČR do ESVO ve stejné době vrostl o 2,3 mil. Kč (tj. 3,7 %). Schodek bilance AZO s ESVO se snížil o 11,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 9,6 p. b. na 75,7 %.

V lednu až září 2008 se v porovnání se stejným obdobím roku 2007 obrat AZO ČR s ESVO naopak zvýšil o 149,7 mil. Kč, tj. více jak jednu desetinu. Nárůst vývozu činil 85,4 mil. Kč, tj. 15,1 % a nárůst dovozu 64,4 mil. Kč, tj. necelou jednu desetinu, což se v obchodní bilanci pozitivně projevilo snížením schodku o 21 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se současně zlepšil o 4,3 p. b. na 86,2 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s ESVO v lednu – září 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2202	Slazená voda, minerální vody a sodovky, ne šťávy	14,9
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku nebo náhražek	14,0
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	12,3
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité a hořčice	9,7
1006	Rýže	6,4
2203	Pivo ze sladu	4,9
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	4,5
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	3,1
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	3,0
0208	Maso a droby ostatní jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	3,0
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,7

Dovoz:

KN	Název komodity	%
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	23,5
2202	Slazená voda, minerální vody a sodovky, ne šťávy	17,2
0302	Ryby čerstvé, chlazené, ne filé aj. rybí maso	9,3
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	8,8
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	7,5
2106	Přípravky potravinové jiné	7,2
1806	Čokoláda a ost. potravinářské přípravky s kakaem	6,2
0901	Káva i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	3,4
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	2,6
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,5
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité a hořčice	2,1

2.3 OSVTE

V září 2008 se obrat s OSVTE meziročně zvýšil o 22,1 mil. Kč, tj. 5,3 %, přičemž přírůstek vývozu představoval 3,6 mil. Kč (tj. 3,8 %) a přírůstek dovozu 18,5 mil. Kč (tj. 5,7 %). Schodek bilance českého obchodu s OSVTE ve stejné době vzrostl o 14,9 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se výrazněji nezměnil a v září 2008 činil 28,3 %.

Za první tři čtvrtletí roku 2008 se hodnota obratu českého AZO s OSVTE meziročně nepatrně snížila (o 16,8 mil. Kč) na 4 235,8 mil. Kč. Zatímco český vývoz do OSVTE v této době poklesl o 79,3 mil. Kč, tj. 7 %, dovoz z OSVTE do ČR vzrostl o 62,6 mil. Kč, tj. 2 %. Pasivní bilance obchodu se tak prohloubila o 141,9 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 3,2 p. b. na 32,9 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s OSVTE v lednu – září 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2203	Pivo ze sladu	29,0
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	21,5
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	9,7
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	6,0
1107	Slad i pražený	4,7
2202	Slazená voda, minerální vody a sodovky, ne šťávy	2,5
2106	Přípravky potravinové jiné	2,2
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	2,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	2,0
1211	Rostliny, plody aj. pro parfumerii, lékařství apod.	2,0
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj., pasty slazené	1,8
2403	Výrobky a náhražky tabákové ostatní, výtažky, trestí	1,5

Dovoz:

KN	Název komodity	%
2106	Přípravky potravinové jiné	13,2
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	7,5
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	7,1
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	6,6
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	5,5
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	5,0
0802	Ovoce skořápkové ostatní čerstvé, sušené, loupané	4,3
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	3,7
2008	Ovoce, ořechy aj., části rostlin jiné	3,6
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	3,3
0713	Luštěniny suché, vyluštěné i loupané, drcené	3,1
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	2,4

2.4 SNS

Obrat AZO ČR se státy SNS v září 2008 v meziročním porovnání vzrostl o 41,8 mil. Kč, tj. 13,6 %. Z toho vývoz se zvýšil o jednu desetinu (23,9 mil. Kč) a dovoz o více jak jednu čtvrtinu (17,9 mil. Kč). Aktivní bilance českého AZO se SNS se v důsledku tohoto vývoje zlepšila o 6 mil. Kč, stupeň krytí dovozu vývozem se však ve stejné době snížil z 346,4 mil. Kč na 302,5 mil. Kč.

Meziroční nárůst hodnoty obratu AZO ČR se státy SNS v lednu až září 2008 činil 326,9 mil. Kč (tj. 13,2 %). Z toho vývoz vzrostl o více jak jednu desetinu (o 243,6 mil. Kč) a dovoz o více jak jednu pětinu (o 83,3 mil. Kč). Kladná bilance českého obchodu se SNS se v meziročním porovnání zlepšila o 160,3 mil. Kč, zatímco stupeň krytí dovozu vývozem poklesl z 551 % na 504,7 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu – září 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
2203	Pivo ze sladu	19,6
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	11,9
1704	Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)	11,2
0402	Mléko a smetana zahuštěná nebo slazená	6,5
2106	Přípravky potravinové jiné	5,8
1107	Slad i pražený	5,6
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	5,2
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	5,1
0404	Syrovátka a výrobky z mléka zahuštěné nebo slazené	2,7
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	2,5
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	2,3

Dovoz:

KN	Název komodity	%
1512	Olej slunečnicový, bavlníkový aj., frakce neupravené	13,0
0802	Ovoce skořápkové ostatní čerstvé, sušené, loupané	12,7
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	11,9
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	8,8
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	6,3
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	5,9
0811	Ovoce a ořechy i vařené, zmrazené i slazené	5,7
1207	Semena a plody olejnaté ostatní i drcené	3,8
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité a hořčice	3,8
1205	Semena řepky olejky i drcená	3,3
2007	Zavařeniny, želé kaše ovocné aj., pasty slazené	2,5

2.5 RZ

Obrat českého AZO s RZ se v září 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 zvýšil o cca jednu desetinu, tj. 90,9 mil. Kč. Zatímco však dovoz ČR z těchto států vzrostl o 147,4 mil. Kč, tj. více jak jednu pětinu, český vývoz do RZ se snížil o 56,5 mil. Kč, tj. více jak jednu třetinu. Tento vývoj se negativně promítl do bilance AZO ČR s těmito státy nárůstem schodku o 203,9 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve stejné době snížil o 10,6 p. b. na 12,3 %.

V období prvních třech čtvrtletích roku 2008 vzhledem ke stejnému období roku 2007 můžeme pozorovat obdobný vývoj. Hodnota obratu AZO ČR s RZ se zvýšila o 195,3 mil. Kč, tj. 2,3 %. V rámci něj poklesl vývoz o 469,5 mil. Kč, tj. cca 30 % a vzrostl dovoz o 664,8 mil. Kč, tj. necelou jednu desetinu. Pasivní bilance AZO ČR s RZ se prohloubila o 1 134,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zhoršil o 8 p. b. na 14,6 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se RZ v lednu – září 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název komodity	%
0402	Mléko a smetana zahuštěná nebo slazená	51,6
0406	Sýry a tvaroh	20,1
0404	Syrovátka a výrobky z mléka zahuštěné nebo slazené	8,1
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	5,3
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, rýžový papír apod.	2,0
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	1,7
2202	Slazená voda, minerální vody a sodovky, ne šťávy	1,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	1,5

Dovoz:

KN	Název komodity	%
0803	Banány vč. plajejnů čerstvé, sušené	16,6
0207	Maso a droby drůbeží jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	6,3
0901	Káva i pražená, dekofoeinovaná, slupky, náhražky	5,3
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	4,3
1602	Přípravky a konzervy jiné z masa, drobů, krve	4,1
0210	Maso a droby jedlé solené apod., moučky, prášky	4,0
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	3,9
2304	Pokrutiny a odpad po extrahování sojového oleje	3,9
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	3,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	2,8
1604	Přípravky a konzervy z ryb, kaviár a jeho náhražky	2,6
2008	Ovoce ořechy aj., části rostlin jiné	2,3
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,2
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	2,2
1006	Rýže	2,1
2207	Ethylalkohol nenedatur. nad 80 %., destiláty denaturované	2,1

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

K největšímu nárůstu hodnoty vývozu došlo v září 2008 v meziročním porovnání za kapitolu *KN 12 „Olejnata semena a plody“* (o 332,7 mil. Kč, tj. cca jednu polovinu), dále *KN 22 „Nápoje, lihové tekutiny a ocet“* (o 175,2 mil. Kč, tj. více jak jednu pětinu) a *KN 19 „Přípravky z obilí“* (o 159,1 mil. Kč, tj. 40,4 %). Naproti tomu velmi výrazný meziroční pokles exportu vykázala v září 2008 kapitola *KN 10 „Obiloviny“* (o 317 mil. Kč, tj. 28,5 %).

V lednu až září 2008 se v porovnání se stejným obdobím roku 2007 nejvýrazněji zvýšil vývoz komoditních agregací *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 1 934,4 mil. Kč, tj. o dvě třetiny), *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 1 204,7 mil. Kč, tj. více jak jednu pětinu), *KN 12 „Olejnata semena a plody“* (o 1 159,2 mil. Kč), tj. necelou jednu čtvrtinu), *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu“* (o 916,6 mil. Kč, tj. více jak jednu třetinu) a *KN 19 „Přípravky z obilí“* (o 822,9 mil. Kč, tj. jednu čtvrtinu). K významnějšímu meziročnímu poklesu došlo naopak ve stejné době pouze v případě vývozu produktů kapitoly *KN 20 „Přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů aj.“* (o 212,2 mil. Kč, tj. 11,3 %).

3.2 Komoditní skladba dovozu

V září 2008 se meziročně nejvýrazněji zvýšil dovoz kapitol *KN 02 „Maso a droby“* (o 228,3 mil. Kč, tj. jednu pětinu), *KN 22 „Nápoje, lihové tekutina a ocet“* (o 154,6 mil. Kč, tj. 22 %) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 141,4 mil. Kč, tj. 46,8 %). Naproti tomu k nejvýznamnějšímu snížení importu došlo za kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 214,6 mil. Kč, tj. více jak jednu třetinu), *KN 10 „Obiloviny“* (o 122,4 mil. Kč, tj.

více jak jednu polovinu) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 114,3 mil. Kč, tj. více jak jednu čtvrtinu).

Za první tři čtvrtletí roku 2008 došlo v meziročním porovnání k nejvýraznějšímu nárůstu dovozu produktů kapitol *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 1 647,6 mil. Kč, tj. 42,6 %), *KN 15 „Živočišné tuky a oleje“* (o 971,8 mil. Kč, tj. více jak jednu třetinu) a *KN 02 „Maso a droby“* (o 782,6 mil. Kč, tj. 8,7 %). Největší meziroční pokles dovozu zaznamenaly naproti tomu ve stejné době kapitoly *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“* (o 907,7 mil. Kč, tj. 11,8 %) a *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 866,5 mil. Kč, tj. necelou jednu čtvrtinu).

3.3 Komoditní skladba bilance

V září 2008 bylo v rámci českého AZO netto-vývozních 8 kapitol KN z 24. Nejvyššího bilančního aktiva bylo v tomto měsíci dosaženo v obchodě s produkty kapitol *KN 12 „Olejnata semena a plody“*, *KN 10 „Obiloviny“* a *KN 01 „Živá zvířata“*.

Na meziročním poklesu bilančního schodku AZO ČR v září 2008 se největší měrou podílely *KN 12 „Olejnata semena a plody“* (nárůst aktiva o 300,7 mil. Kč) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (změna pasivní bilance na aktivní ve výši 117,9 mil. Kč). Naopak negativně se do bilance AZO ČR promítly nárůst schodku v obchodě s produkty kapitoly *KN 02 „Maso a droby“* (o 129,9 mil. Kč) a pokles bilančního aktiva za kapitolu *KN 10 „Obiloviny“* (o 194,6 mil. Kč).

V období ledna až září 2008 byl zaznamenán přebytek obchodní bilance rovněž u 8 kapitol KN, přičemž nejvyšší z nich vykázaly komoditní agregace *KN 04 „Mléko, mléčné výrobky, ptáčej vejce a med“*, *KN 12 „Olejnata semena a plody“* a *KN 11 „Mlýnské výrobky, slad a škrob“*.

Nejvýznamnějšími pozitivními bilančními změnami byly v meziročním porovnání v lednu až září 2008 změna pasivní bilance na aktivní ve výši 2 663,2 mil. Kč u kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“*, nárůst bilančního aktiva u kapitoly *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 1 206,5 mil. Kč) a snížení pasiva za kapitoly *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 1 142,7 mil. Kč) a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“* (o 864,1 mil. Kč). Naopak k nejvýraznějšímu meziročnímu zhoršení bilance došlo ve stejné době v obchodě s výrobky kapitol *KN 22 „Nápoje, lihové tekutiny a ocet“* (pokles aktiva o 418,5 mil. Kč) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (nárůst pasiva o 325,2 mil. Kč).